

Natuurtoets bestemmingsplan Garstlanden IV

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming en
Natuurnetwerk Nederland

Klant: Gemeente Hardenberg

Referentie: BG5050WATRP1903081032

Status: 0.1/Finale versie

Datum: 13 maart 2019

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Chopinlaan 12
9722 KE GRONINGEN
Water
Trade register number: 56515154

+31 88 348 53 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Natuurtoets bestemmingsplan Garstlanden IV

Ondertitel: Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk
Nederland
Referentie: BG5050WATRP1903081032
Status: 0.1/Finale versie
Datum: 13 maart 2019
Projectnaam: Bestemmingsplan Garstlanden
Projectnummer: BG5050
Auteur(s): Arne Kijk in de Vegte

Opgesteld door: Arne Kijk in de Vegte

Gecontroleerd door: Jobert Rijdsdijk

Datum/Initialen: 14-3-2019

Goedgekeurd door: Luitzen Jager

Datum/Initialen: 18-3-2019 LJ

Classificatie

Projectgerelateerd

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The integrated QHSE management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 and OHSAS 18001:2007.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doelstelling	2
2	Juridisch kader	3
2.1	Inleiding Wet natuurbescherming	3
2.2	Natura 2000	3
2.2.1	Programma aanpak stikstof (PAS)	4
2.3	Beschermde soorten (Wnb H3)	5
2.3.1	Verbodsbepalingen	5
2.3.2	Ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden	6
2.3.3	Mitigerende maatregelen	7
2.3.4	Zorgplicht soortenbescherming	7
3	Plangebied en voorgenomen ingreep	9
4	Methodiek	12
5	Natuurtoets – Soortenbescherming	13
5.1	Vaatplanten	13
5.2	Grondgebonden zoogdieren	13
5.3	Vleermuizen	15
5.4	Broedvogels	16
5.5	Amfibieën	16
5.6	Reptielen	17
5.7	Vissen	17
5.8	Ongewervelden	17
5.9	Algemene zorgplicht	17
6	Gebiedsbescherming	18
6.1	Natura-2000	18
6.2	Natuurnetwerk Nederland	19
7	Conclusie en aanbevelingen	20
7.1	Soortbescherming	20
7.2	Gebiedsbescherming	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Hardenberg is voornemens de bouw van ca. 115 nieuwbouwwoningen mogelijk te maken in de Garstlanden die gelegen zijn in Gramsbergen. Garstlanden fase I, II en III zijn al ingericht. Deze natuurtoets gaat in op de realisatie van nieuwbouwwoningen in Garstlanden IV. De gemeente Hardenberg wil starten met het opstellen van het bestemmingsplan voor Garstlanden IV. Voor het opstellen van het bestemmingsplan is het noodzakelijk om de effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden in beeld te brengen en eventueel maatregelen te treffen en/of een ontheffing/vergunning aan te vragen. Deze rapportage beschrijft de mogelijke effecten op beschermde soorten en gebieden en eventuele noodzakelijke vervolgstappen.

Gemeente Hardenberg heeft Royal HaskoningDHV verzocht een natuurtoets uit te voeren om de mogelijke effecten op beschermde dier- en plantensoorten en beschermde natuurgebieden in kaart te brengen.

1.2 Doelstelling

Het doel van deze natuurtoets is om de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten in kaart te brengen. Ook worden de mogelijke effecten van de door het bestemmingplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen op deze soorten bepaald. Op basis daarvan wordt bepaald of overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) te verwachten zijn en of dit voorkomen kan worden door het treffen van gerichte (mitigerende) maatregelen of dat een ontheffing in het kader van de Wnb noodzakelijk is. Om het bestemmingsplan te kunnen vaststellen, is het noodzakelijk dat inzicht verkregen wordt in de waarschijnlijkheid dat een evt. ontheffing verleend zal worden wanneer blijkt dat er sprake kan zijn van overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

De onderzoeksvragen van deze natuurtoets omvatten:

- Welke beschermde soorten kunnen voorkomen binnen het bestemmingsplangebied?
- Welke negatieve effecten zijn te verwachten op deze soorten?
- Zijn er mitigerende maatregelen te treffen om deze effecten te voorkomen?
- Is het noodzakelijk om een ontheffing in het kader van de Wnb aan te vragen?
- Is het aannemelijk dat bevoegd gezag ontheffing verleend voor overtredingen van verbodsbepalingen van de Wnb?

Opgemerkt dient te worden dat voor het bestemmingsplan Garstlanden III in 2010 een flora- en faunaonderzoek is uitgevoerd (SAB, 2010) in het kader van de toen vigerende Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998. In dit bestemmingsplan viel ook het onderhavige plangebied (toen Garstlanden III, fase B genoemd). Omdat het onderzoek is verouderd en de wetgeving is veranderd, is een nieuwe natuurtoets noodzakelijk.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het juridisch en beleidskader weergegeven waarin de wet- en regelgeving van de Wnb en het beleid van het NNN wordt beschreven. In hoofdstuk 3 wordt de voorgenomen ingreep en het plangebied met de directe omgeving besproken. In hoofdstuk 4 is de werkwijze van de toetsing beschreven en in hoofdstuk 5 en 6 is de toetsing aan de soortbescherming en gebiedsbescherming beschreven. Hoofdstuk 7 bevat de conclusies en aanbevelingen van de toetsingen. Het rapport eindigt met een overzicht van de gebruikte literatuur.

2 Juridisch kader

2.1 Inleiding Wet natuurbescherming

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt sindsdien de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet, en de Boswet. De wet bevat regels voor de bescherming van in het wild levende diër- en plantensoorten en de belangrijkste natuurgebieden in Nederland. Daarnaast bevat de wet onder meer bepalingen over de jacht en over houtopstanden.

Naast de bescherming van natuur en biodiversiteit voorziet de Wnb in de decentralisatie van taken en bevoegdheden en de vereenvoudiging van regelgeving. De Europese regelgeving, met name de Vogel- en habitatrichtlijn, vormt het kader en het uitgangspunt van deze wet. Het instrumentarium van de Wnb sluit aan op het huidige omgevingsrecht en de toekomstige Omgevingswet. De uitwerking van de wet is vastgelegd in de regeling en het besluit natuurbescherming¹.

2.2 Natura 2000

Natuurwaarden zijn op verschillende manieren beschermd, via het wettelijk spoor en via de ruimtelijke ordening. Internationale richtlijnen, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn, hebben een vertaling gekregen naar Nederlandse wetten. Sinds 1-1-2017 vormt de Wnb het wettelijk kader voor bescherming van zowel natuurgebieden (Natura 2000) als soorten en houtopstanden.

De Wnb beschrijft in hoofdstuk 2 de juridische basis voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden en stelt de kaders voor de beoordeling van activiteiten die (mogelijk) negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van deze Natura 2000-gebieden. Op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn moeten Natura 2000-gebieden² aangewezen worden om habitats en soorten van Europees belang te beschermen. De provincie heeft de vrijheid om gebieden buiten de EHS/het NNN aan te wijzen als bijzondere provinciale natuurgebieden. Hiervoor gelden vooralsnog niet de verbodsbepalingen uit de wet maar zal de provincie zelf kaders moeten stellen in beleidsregels of verordening.

De beoordeling van plannen, projecten en andere handelingen is geregeld onder Wnb art. 2.7

Artikel 2.7

1. Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid.
2. Het is verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Dit betekent dat er een passende beoordeling opgesteld dient te worden en dat het bestuursorgaan de vergunning alleen af mag geven als de zekerheid is verkregen dat de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000 gebied niet aangetast worden. Mochten er significante gevolgen zijn dan dient een ADC (alternatieve oplossingen, dwingende redenen van groot openbaar belang en compensatie) toetsing doorlopen te worden en kan vergunning alleen verleend worden als aan alle voorwaarden wordt voldaan (geen alternatieve

¹ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0038662/2017-01-01>

² Per 1-1-2017 is de status 'Beschermd natuurmonument' vervallen. Deze gebieden vallen nu onder de ruimtelijke bescherming van Natuurnetwerk Nederland

oplossingen, dwingende reden van groot openbaar belang en compensatie). De voorwaarden staan vermeld in art 2.8 van de wet.

Conform de EU-richtlijn kan gewerkt worden met een Voortoets in de oriëntatiefase. Een Voortoets kan drie mogelijke uitkomsten hebben:

- Er is zeker geen negatief effect. Er is geen vergunning op grond van de Wnb nodig.
- Negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten, maar deze zijn zeker niet significant. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is, maar wel meetbaar en merkbaar, dient daarvoor mogelijk een zogenoemde Verslechterings- en Verstoringstoets uitgevoerd te worden, aanvullend op de Voortoets.
- Significant negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een Passende beoordeling vereist, aanvullend op de Voortoets.

Ook ontwikkelingen buiten Natura 2000-gebieden kunnen onder deze wet vergunningsplichtig zijn; de wet kent namelijk de zogenoemde externe werking. Hierdoor moet ook worden bekeken of ontwikkelingen buiten een Natura 2000-gebied negatieve effecten kunnen hebben op de daarbinnen vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen. De Wnb kent voor wat betreft externe werking géén grenzen en schrijft voor dat alle gebieden die mogelijk beïnvloed worden door een activiteit in de toetsing moeten worden meegenomen.

Aanwijzingsbesluiten en de Natura 2000-beheerplannen vormen naast de wet het toetsingskader bij de vergunningverlening.

2.2.1 Programma aanpak stikstof (PAS)

Stikstofdepositie vormde jarenlang een knelpunt bij de besluitvorming over plannen en projecten, omdat in veel Natura 2000-gebieden overbelasting van stikstofdepositie een probleem is voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor stikstof gevoelige natuur in die gebieden. Het programmatische aanpak stikstof, ook wel PAS genoemd, beoogt een oplossing te bieden voor dit probleem. Het PAS verbindt ecologie met economie. Het doel is het beschermen en ontwikkelen van kwetsbare, voor stikstof gevoelige natuur, terwijl tegelijkertijd economische ontwikkelingen mogelijk blijven. Het programma bevat hiertoe maatregelen die leiden tot een afname van stikstofdepositie (bronmaatregelen) en maatregelen die leiden tot een versterking van de natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden (herstelmaatregelen). Op termijn voorziet het programma met deze gebiedsspecifieke maatregelen in de verwezenlijking van de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor stikstof gevoelige natuur in Natura 2000-gebieden. En daarnaast in de tussenliggende tijd in het voorkomen van verslechtering.

Niet alleen in de gebruikersfase is het PAS relevant, maar ook in de aanlegfase. Voor bijvoorbeeld de aanleg van een woonwijk wordt groot materieel ingezet met uitstoot van NOx . Dit kan voor depositie zorgen in gevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden.

Het PAS is per 1 juli 2015 in werking. Het PAS is in de Wnb opgenomen en uitgewerkt in de Regeling en het Besluit natuurbescherming. Het PAS heeft onder andere als doel de vergunningverlening voor initiatieven die stikstofdepositie veroorzaken vlot te trekken.

Het PAS geldt voor een periode van 6 jaar (2015-2021). Hierbij wordt de beschikbare depositieruimte doorgaans in twee tijdvakken van elk 3 jaar uitgegeven. De provincie en ministerie van EZ hebben als bevoegd gezag de mogelijkheid om de verdeling over de 6 jaren anders in te vullen.

Het PAS is, inclusief de depositieruimte die binnen het programma beschikbaar is, in zijn geheel passend beoordeeld. De gebiedsanalyses, die onderdeel uitmaken van het programma, vormen de onderbouwing van de passende beoordeling op gebiedsniveau. In de gebiedsanalyses is voor elk Natura 2000-gebied onderbouwd dat, tegen de achtergrond van de effecten van de maatregelen die op grond van het programma worden getroffen, het gebruik van de depositieruimte, met inbegrip van ontwikkelingsruimte die beschikbaar is voor projecten, andere handelingen en overige ontwikkelingen, de natuurlijke kenmerken van de te beschermen habitattypen en leefgebieden van beschermde soorten niet zal aantasten. In het kader van het PAS is een prognose gemaakt van de ontwikkeling van de stikstofdepositie in de periode van zes jaar waarvoor het programma wordt vastgesteld en voor de lange termijn tot 2030. Bij het bepalen van de totale te verwachten depositie is in AERIUS rekening gehouden met de cumulatieve bijdragen van alle emissiebronnen in Nederland en het buitenland, gebaseerd op een scenario van hoge economische groei en vaststaand en voorgenomen beleid. De totale te verwachten depositie is betrokken in de passende beoordeling van het gehele programma. De conclusie daaruit is dat bij de gegeven ontwikkeling van de stikstofdepositie en het gebruik van de depositieruimte, met inbegrip van ontwikkelingsruimte de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden niet worden aangetast.

2.3 Beschermde soorten (Wnb H3)

De Wnb kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de [Vogelrichtlijn](#), [Habitatrichtlijn](#) en twee verdragen ([Bern](#) en [Bonn](#)) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming nodig hebben. Het gaat om de volgende beschermingsregimes (verwezen wordt naar de paragrafen van de wet):

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1)
Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (paragraaf 3.2)
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, Bijlage I of II bij het Verdrag van Bern en Bijlage II bij het Verdrag van Bonn.
- Beschermingsregime andere soorten (paragraaf 3.3).
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A en B van de Wnb. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

2.3.1 Verbodsbepalingen

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De verbodsbepalingen in de paragrafen 3.1 en 3.2 (van de wet) zijn een-op-een overgenomen uit de genoemde richtlijnen (zie tabel 2-1) en verdragen en zijn uitsluitend van toepassing op de in deze richtlijnen en verdragen genoemde soorten. De bepalingen in paragraaf 3.3 zien toe op de 'nationale' andere soorten die zijn genoemd in de bijlagen A en B bij de Wnb. Hiervoor geldt een kleiner aantal verbodsbepalingen.

Tabel 2-1 Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1	Beschermingsregime Habitatrichtlijn § 3.2	soorten	Beschermingsregime andere soorten § 3.3
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.		Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art. 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen		Art. 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.		Niet van toepassing
Art. 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art. 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.		Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		Art. 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Bij de toetsing aan het soortbeschermingsdeel van de Wnb wordt bepaald of er beschermde dier- en plantensoorten kunnen voorkomen in het plangebied en of de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten aangetast wordt als gevolg van het project, waardoor de gunstige staat van instandhouding in gevaar komt.

2.3.2 Ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden

In beginsel moet met mitigerende maatregelen ervoor worden gezorgd dat de functionaliteit van het leefgebied niet wordt aangetast. Lukt dat niet en worden dus verbodsbepalingen overtreden, dan is een ontheffing nodig. Het beschermingsregime van de soort bepaalt de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing.

Artikelen 3.3, 3.8 en 3.11 van de Wnb bevatten de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden van de genoemde verboden. Voor soorten van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kan alleen vrijstelling worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of dwingende reden van groot openbaar belang). Onder de Wnb geldt voor deze soorten een ontheffingsplicht, behalve als het bevoegd gezag door middel van een zogenoemde vrijstelling anders besluit³.

Voor de 'andere soorten' van artikel 3.10 kunnen provincies en het ministerie van EZ een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht vaststellen middels een verordening. In specifieke gevallen geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht als ruimtelijke ontwikkelingen uitgevoerd worden volgens een goedgekeurde gedragscode.

³ Met uitzondering van een aantal in art 1.3 van de Wnb genoemde projecten (van nationaal belang)

De provincies zijn het bevoegd gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen en ontheffingen in het kader van de Wnb. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het rijk in de vorm van de minister van EZ bevoegd gezag⁴. Het bevoegd gezag voor dit project is de provincie Overijssel.

2.3.3 Mitigerende maatregelen

Indien door mitigerende (verzachtende) maatregelen de negatieve effecten volledig kunnen worden opgeheven, waardoor overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Het gaat erom dat de functionaliteit van voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de aanwezige beschermde soort wordt behouden. De mitigerende maatregelen moeten als randvoorwaarde meegegeven worden aan de aannemer. Indien dit niet wenselijk of mogelijk is moet voor het overtreden van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd

2.3.4 Zorgplicht soortenbescherming

Voor alle planten en dieren (dus ook voor soorten, die niet zijn opgenomen in de Wnb) geldt de algemene zorgplicht conform Wnb art. 1.11. Deze plicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Veelal komt de zorgplicht erop neer dat tijdens werkzaamheden negatieve effecten op planten en dieren zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen en dat bij de inrichting aandacht moet worden besteed aan de realisatie van geschikt habitat voor plant en dier.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen effecten mogen optreden, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat de verstoring en eventueel lijden zo beperkt mogelijk is.

⁴ Besluit Wnb 11 oktober 2016

Opzettelijkheid

In de Wnb is voor veel verbodsbepalingen de term opzettelijk van toepassing. Niet-opzettelijke handelingen waarbij verbodsbepalingen overtreden worden zijn niet verboden. Daarbij is van belang dat het Europese Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: “Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant...”.

Wezenlijke invloed

Met de term ‘wezenlijke invloed’ wordt bedoeld op een wezenlijk negatieve invloed op een soort of populatie. Om te bepalen of er sprake is van een wezenlijk (negatieve) invloed dienen de effecten van de activiteiten of werkzaamheden op de populatie te worden onderzocht. Of hiervan sprake is hangt af van de lokale, regionale, landelijke en Europese stand van de soort. Op welk van deze niveaus de effecten op een soort moeten worden onderzocht, hangt af van de soort (zie voorbeelden). Er is geen sprake van een wezenlijke invloed wanneer de populatie de mogelijke negatieve effecten van de activiteiten of werkzaamheden zélf op een zodanige wijze (bijvoorbeeld doordat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn naar een volwaardig leefgebied elders) teniet kan doen dat er geen invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soort. In alle gevallen geldt proportionaliteit. Effecten op een zeer zeldzame soort zullen op een lager niveau moeten worden gezien dan een zeer algemene soort. Bij soorten die zich niet over grote afstanden kunnen verplaatsen, zoals amfibieën, reptielen, planten en veel soorten insecten, is eerder sprake van een wezenlijk negatieve invloed dan bij soorten die zich over grotere afstanden kunnen verplaatsen. Verder is van belang of het effect van tijdelijke of permanente aard is. Van tijdelijke effecten kan een populatie van een soort zich over het algemeen gemakkelijker herstellen dan wanneer het om een aanhoudend negatief effect gaat.

Werkwijze bij ruimtelijke ingrepen

Bij ruimtelijke ingrepen dient beoordeeld te worden welke negatieve gevolgen de ingrepen zullen hebben voor de eventueel aanwezig beschermde inheemse soorten. Hierbij is het van belang dat de volgende aspecten duidelijk worden:

- welke beschermde dier- en plantensoorten komen in en rondom het gebied voor?
- leidt het realiseren van de plannen of de uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen van de Wnb betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving?
- kunnen de plannen of de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden?
- is om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten ontheffing (ex. art. 3.3, 3.8 of 3.11 van de Wnb) van de verbodsbepalingen van de Wnb vereist?

2.4 Natuurnetwerk Nederland

De provincie Overijssel zorgt binnen haar gebied voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, en vormt daarmee onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De provincie heeft daartoe gebieden aangewezen die tot dit netwerk behoren. Tevens wijst de provincie aan deze gebieden natuurdoelen met specifieke wezenlijke kenmerken en waarden toe.

Gedeputeerde staten kunnen gebieden gelegen buiten het NNN aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als “bijzondere provinciale natuurgebieden” en “bijzondere provinciale landschappen”.

In geval van directe negatieve effecten op de aangewezen wezenlijke kenmerken en waarden van gebieden die onder het NNN vallen, geldt een compensatieplicht.

3 Plangebied en voorgenomen ingreep

3.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen in de gemeente Hardenberg aan de rand van de dorpskern van Gramsbergen, zie Figuur 3-1. Het plangebied bestaat grotendeels uit agrarische graslanden. In het zuidwesten van het plangebied is een deel ingericht met volkstuinen, die zijn omgeven door een boomsingel. Midden door het plangebied lopen twee verharde wegen van noord naar zuid, die in de toekomst moeten zorgen voor de ontsluiting van de woonwijk. Aan één van de wegen is parallel een boomsingel gesitueerd. Het zuiden van het plangebied grenst aan een zeer recent gebouwde nieuwbouwwijk die is gebouwd in het kader van bestemmingsplan Garstlanden III. De noord- en oostzijde van het plangebied grenzen aan de Oostermaatsteeg, een oud steegje waarlangs veel oude eiken staan. Ten westen wordt het plangebied begrensd door de wegen De Hoge Esch en De Schakel. In de ruimere omgeving van het plangebied is sprake van bewoond gebied (ten noorden, zuiden en westen), een bosgebiedje (ten noordoosten) en open agrarisch gebied dat wordt doorkruist door een spoor en een kanaal (ten oosten).

Figuur 3-1 Plangebied in rood weergegeven (achtergrondkaart: Cyclomedia).

Figuur 3-2 Impressie plangebied, beschrijving van linksboven naar rechtsonder. Volkstuinen, weiland gezien vanaf de volkstuinten in noordelijke richting, één van de twee wegen gezien vanaf de Oostermaatsteeg in zuidelijke richting, noordoosthoek van het plangebied in noordelijke richting.

3.2 Voorgenomen ingreep

De gemeente Hardenberg wil een bestemmingsplan opstellen voor de realisatie van circa 115 woningen. Hiertoe worden daarom ook wegen (met verlichting) aangelegd. De bestaande boomsingels worden zoveel mogelijk behouden, alleen wordt een boomsingel twee keer doorkruist, waardoor er een aantal bomen gekapt moeten worden. Verder worden de schuurtjes in de volkstuinten gesloopt. Er worden geen watergangen gedempt. Ten behoeve van de werkzaamheden wordt groot materieel ingezet zoals rupskranen, dumpers en tractoren. Vooralsnog is onbekend wanneer de bouw van de woningen gaat starten. In Figuur 3-3 Toekomstige situatie Gramsbergen IV is de toekomstige situatie weergegeven.

Figuur 3-3 Toekomstige situatie Gramsbergen IV.

4 Methodiek

Om na te gaan wat het belang is van het plangebied voor de wettelijk beschermde soorten en gebieden is het volgende stappenplan gevolgd, zie Tabel 4-1.

Tabel 4-1 Stappenplan gevolgde werkwijze

Stap	Toelichting
1) Inventarisatie van beschermde soorten en gebieden	Er zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten opgevraagd uit de NDFF voor het plangebied en de nabije omgeving van de afgelopen 10 jaar ⁵ . De straal van de opgevraagde gegevens verschilt per soort(groep). Dit is onder andere afhankelijk van de mobiliteit van een soort(groep). Vervolgens is een veldbezoek uitgevoerd op 7 maart 2019, gericht op geschiktheid van de biotopen voor de in de regio voorkomende soorten. Dit veldbezoek is uitgevoerd door dhr. A. Kijk in de Vegte, ecooloog van Royal HaskoningDHV. Tijdens het veldbezoek was het 9 °C, half bewolkt met windkracht 4-5.
2) Effectbeoordeling soorten	Beknopte analyse van het project in relatie tot de habitat/biotoopeisen van de beschermde soorten uit het gebied.
3) Effectbeoordeling gebiedsbescherming	Beschrijving van de effecten op Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland.
4) Conclusie	Beschrijven van de conclusies, vervolgstappen en voorstellen voor mitigerende maatregelen.

⁵ <https://ndff-ecogrid.nl/>, geraadpleegd mei 2018

5 Toets Soortenbescherming

5.1 Vaatplanten

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde planten. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen beschermde planten waargenomen. De weilanden bestaan o.a. uit een begroeiing van paardenbloem, Engels raaigras en pitrus. De boomsingels bestaan uit inheemse soorten, zoals zwarte els, gewone es, zomereik, berk en hulst met een ondergroei van braam en jonge bomen. Beschermde soorten komen vooral voor op extensief beheerde en bemeste akkers en kalkrijke standplaatsen. Daarnaast komen ze voor in zeer schrale, zwak zure standplaatsen. Dergelijke omstandigheden zijn niet aanwezig. Omdat het plangebied is gelegen in een gebied met vrij voedselrijke en verstoorde omstandigheden worden geen beschermde soorten in het plangebied verwacht en kan een overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb worden uitgesloten.

Conclusie: Binnen het plangebied zijn beschermde vaatplanten afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. vaatplanten is uitgesloten.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Uit de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van das, eekhoorn, steenmarter (categorie Andere soorten) en otter (categorie Habitatrichtlijnsoort). In het onderzoek van SAB werd ook ingegaan op het mogelijk voorkomen van waterspitsmuis en veldspitsmuis (categorie Andere soorten). Deze soorten worden daarom ook in de onderstaande paragrafen behandeld. Verder kunnen meer algemene grondgebonden zoogdieren voorkomen zoals bosmuis en egel. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen en geldt alleen de algemene zorgplicht (zie paragraaf 5.9).

5.2.1 Das

De dichtstbijzijnde waarneming van das ligt op circa 5 kilometer van het plangebied, ten noorden van Hardenberg (NDFF). De das komt voor in allerlei typen landschappen, maar heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met afwisseling van bosjes en houtwallen. Het plangebied voldoet maar in beperkte mate aan het biotoop voor dassen. Daarnaast zijn geen sporen van dassen zoals burchten, neusputjes, wissels en haren waargenomen tijdens het veldbezoek. Ook in de directe omgeving van het plangebied zijn geen burchten of sporen gevonden. Het plangebied en de directe omgeving maken geen deel uit van (essentieel) leefgebied van de das. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. das is niet aan de orde.

Conclusie: Binnen het plangebied is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de das uitgesloten. Het plangebied maakt geen deel uit van het leefgebied van de das. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. das is uitgesloten.

5.2.2 Eekhoorn

Er zijn waarnemingen van eekhoorn bekend in de bebouwde kom van Gramsbergen (NDFF). Eekhoorns komen voor in allerlei typen bos, maar ook in tuinen en bebouwd gebied als daar genoeg voedsel te vinden is. In het plangebied zijn onder andere eiken aanwezig waarvan de vruchten kunnen dienen als voedsel voor eekhoorn. De bomen binnen het plangebied zijn nauwkeurig geïnspecteerd op de aanwezigheid van potentiële eekhoornnesten. Deze zijn niet waargenomen, waardoor het voorkomen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van eekhoorn kan worden uitgesloten.

Voor de ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt, moeten enkele bomen worden gekapt. In het plangebied blijven voldoende bomen over om de functie als (mogelijk) foerageergebied voor eekhoorns te behouden. Daarnaast zijn in de omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden voorhanden. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. eekhoorn is niet aan de orde.

Conclusie: Binnen het plangebied is het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van de eekhoorn uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. eekhoorn is uitgesloten.

5.2.3 Otter

Langs de Vecht zijn otters waargenomen, op circa 1 kilometer afstand van het plangebied. Otters foerageren in allerlei typen wateren (meren, rivieren, kanalen en sloten) en rusten langs oevers met voldoende dekking en rust. In het plangebied zijn geen wateren aanwezig die geschikt leefgebied van otter kunnen vormen. De aanwezigheid van de otter is daarmee uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. otter is niet aan de orde.

Conclusie: Binnen het plangebied is het voorkomen van de otter uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. otter is uitgesloten.

5.2.4 Steenmarter

In de bebouwde kom van Gramsbergen zijn waarnemingen van steenmarter bekend. Steenmarters leven bij voorkeur in kleinschalig cultuurlandschap, maar worden ook steeds vaker in de grotere steden waargenomen. Het kleinschalige landschap in het plangebied is geschikt als leefgebied voor de steenmarter. Daarnaast zijn in het plangebied enkele takkenhopen en schuurtjes aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats van steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen sporen van de steenmarter waargenomen waardoor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter wordt uitgesloten. Mogelijk vormt het plangebied wel onderdeel van het foerageergebied van de steenmarter.

Door de ingreep gaan geen vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van de steenmarter verloren. In de omgeving is meer en geschikter leefgebied aanwezig (bijvoorbeeld op de boerenerven waar veel oude schuurtjes te vinden zijn). Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. steenmarter is niet aan de orde.

Conclusie: Binnen het plangebied is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. steenmarter is uitgesloten.

5.2.5 Veldspitsmuis

Recente waarnemingen (minder dan 10 jaar oud) van de veldspitsmuis liggen op meer dan 7 kilometer bij het plangebied vandaan ten oosten van Hardenberg (NDFF). Uit het verkennende veldonderzoek dat werd uitgevoerd voor het flora en faunaonderzoek van Garstlanden III kwam naar voren dat het plangebied delen bevat die geschikt zijn als leefgebied van de veldspitsmuis. Daarom werd in oktober 2010 een zeer uitgebreid soortgericht onderzoek uitgevoerd, met in totaal 100 vallen in het huidige plangebied (EKOZA, 2010). De veldspitsmuis werd hierbij niet waargenomen. De kwaliteit van het leefgebied is na het onderzoek van 2010 achteruitgegaan doordat op een deel van het plangebied woningen zijn gebouwd. Hierdoor is het huidige plangebied nog meer geïsoleerd komen te liggen. Gelet op de geïsoleerde ligging van het plangebied, het niet aantreffen van de veldspitsmuis in 2010 en de grote afstand van het plangebied tot een locatie met een recente waarneming van de veldspitsmuis, wordt het voorkomen van deze soort uitgesloten binnen het plangebied. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. veldspitsmuis is niet aan de orde.

Conclusie: Binnen het plangebied is het voorkomen van de veldspitsmuis uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. veldspitsmuis is uitgesloten.

5.2.6 Waterspitsmuis

Recente waarnemingen (minder dan 10 jaar oud) van waterspitsmuis liggen op meer dan 7 kilometer bij het plangebied vandaan ten oosten van Hardenberg (NDFF). In de rapportage van SAB werd gesteld dat destijds geen geschikt biotoop van waterspitsmuis aanwezig is. Dit werd ook in het veldbezoek van 2019 vastgesteld. Het ontbreekt aan voldoende wateren met een ruige oevervegetatie. Hierdoor kan het voorkomen van deze soort worden uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. waterspitsmuis is niet aan de orde.

Conclusie: Binnen het plangebied is het voorkomen van de waterspitsmuis uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. waterspitsmuis is uitgesloten.

5.3 Vleermuizen

In het plangebied komen meerdere soorten vleermuizen voor, zoals gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis en ruige vleermuis (EKOZA, 2010).

Met het aanvullend vleermuisonderzoek van EKOZA in 2010 zijn geen verblijfplaatsen waargenomen. In het huidige plangebied zijn geen bomen aanwezig met geschikte ruimten, zoals holten en scheuren, waarin vleermuizen kunnen verblijven. Daarnaast zijn in de lage enkelwandige schuurtjes met golfplaten dakbedekking in de volkstuinen geen geschikte ruimten waargenomen waarin vleermuizen kunnen verblijven. Het voorkomen van vleermuisverblijfplaatsen wordt uitgesloten.

Met het aanvullend vleermuisonderzoek uit 2010 is wel een vliegroute vastgesteld, maar deze ligt buiten het plangebied (zie Figuur 5-1). Het gaat hierbij om een vliegroute van gewone dwergvleermuis en laatvlieger bij de Oostermaatsteeg.

De boomsingel in het plangebied tussen het plangebied Garstlanden III en de Oostermaatsteeg is destijds niet als vliegroute vastgesteld. Deze boomsingel wordt in de toekomst doorkruist door twee wegen, met een maximale breedte van ca. 10 meter. Deze afstanden kunnen vleermuizen gemakkelijk overbruggen. Ook al zou deze boomsingel nu wel in gebruik zijn als vliegroute, dan verliest deze de functionaliteit niet door de ingreep.

Verder is met het aanvullende onderzoek van EKOZA foerageergebied van vleermuizen vastgesteld boven de Oostermaatsteeg en een vijver (onbekend is welke vijver, dit staat niet genoemd in de rapportage). Het huidige plangebied is door gebrek aan luwe plaatsen slechts matig geschikt als foerageergebied. Door de bouw van woningen zijn er in de toekomst meer luwe plaatsen, waardoor de kwaliteit van foerageergebied mogelijk zelfs iets toeneemt. Daarnaast is in de omgeving geschikter foerageergebied aanwezig, zoals de Oostermaatsteeg en enkele graslandjes en wateren die in de

Figuur 5-1 Vastgestelde vliegroute (EKOZA, 2010)

luwte zijn gelegen in de directe nabijheid van het plangebied. Er is geen sprake van verlies van de functionaliteit van foerageergebied van vleermuizen door de ingreep.

Conclusie: Binnen het plangebied zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. vleermuizen is uitgesloten.

5.4 Broedvogels

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van onder andere appelvink, groene specht en winterkoning (NDFP). Tijdens het veldbezoek zijn onder andere groene specht, grote bonte specht, koolmees en vink waargenomen. Door het ontbreken van holten in bomen binnen het plangebied kunnen nesten van groene specht en grote bonte specht in het plangebied worden uitgesloten. Deze soorten broeden mogelijk aan de Oostermaatsteeg, waar veel holten in de bomen aanwezig zijn. Wel zijn meerdere (oude) nesten waargenomen van vermoedelijk houtduif en zwarte kraai in de bomen en struiken in het plangebied. Daarnaast kunnen allerlei algemeen voorkomende zangvogels broeden in de bosschages en mezen in de nestkasten die hangen aan bomen bij de volkstuinten. In de graslanden kunnen soorten als graspieper en Kievit tot broeden komen. In het plangebied en de directe omgeving daarvan is extra gelet op aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten (van o.a. ransuil en buizerd). Deze zijn ten tijde van het veldbezoek niet waargenomen. Vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest broeden niet in of rondom het plangebied. Hierdoor kan een overtreding van de Wnb ten aanzien van jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten.

Indien tijdens het broedseizoen wordt gewerkt, dan kunnen tijdens de aanlegfase niet-jaarrond beschermde nesten van broedvogels worden beschadigd/vernield, hetgeen een overtreding is van de Wnb. Om een overtreding van de Wnb met zekerheid te voorkomen moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van 1 maart t/m 1 september (afhankelijk per soort en klimatologische omstandigheden). Indien ook in het broedseizoen wordt gewerkt, moeten de onderstaande mitigerende maatregelen worden genomen:

- Voorafgaand aan het broedseizoen moet de vegetatie ter plaatse van het braakliggende terrein kort worden gemaaid en gehouden. Hiermee wordt het plangebied onaantrekkelijker voor broedvogels;
- Het kappen van bomen buiten het broedseizoen uitvoeren;
- Het plangebied wordt voorafgaand aan de werkzaamheden door een ecooloog gecheckt op de aanwezigheid van broedvogels. Indien deze alsnog aanwezig zijn moet de werkwijze op aangeven van de ecooloog mogelijk worden aangepast.

Conclusie: Door het nemen van mitigerende maatregelen kan het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. broedvogels worden voorkomen.

5.5 Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn geen recente waarnemingen bekend van amfibieën. Wel kunnen in het plangebied algemeen voorkomende soorten voorkomen zoals bruine kikker, gewone pad, en bastaard kikker (categorie Andere soort). Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen en geldt alleen de algemene zorgplicht (voor maatregelen zie paragraaf 5.9). Een overtreding van een verbodsbepaling uit de Wnb is uitgesloten.

Conclusie: Het voorkomen van beschermde amfibiesoorten is uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. amfibieën is uitgesloten.

5.6 Reptielen

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van reptielen bekend. In het plangebied is geen geschikt leefgebied voor reptielen aanwezig. Het ontbreekt er aan open bossen, ruige bermen, heidevelden en watervoerende elementen. Een overtreding van een verbodsbepaling uit de Wnb is uitgesloten.

Conclusie: Het voorkomen van reptielen is uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. reptielen is uitgesloten.

5.7 Vissen

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissen. Binnen het plangebied zijn enkele watergangen aanwezig. Beschermde vissoorten zijn in deze watergang niet te verwachten. De meeste beschermde vissoorten zijn namelijk soorten uit beken (elrits, beekdonderpad, beekprik), snelstromende rivieren (gestippelde alver), verlandende watergangen (grote modderkruiper), watergangen met koel en zuurstofrijk water (kwabaal) of vissoorten (houting, steur) die in rivieren of zijarmen hun paaiplaatsen hebben. Dergelijk biotoop ontbreekt in het plangebied. Hierdoor is het voorkomen van (beschermde) vissoorten uitgesloten. In het plangebied worden geen werkzaamheden aan wateren verricht. Een overtreding van een verbodsbepaling uit de Wnb is uitgesloten is daardoor uitgesloten.

Conclusie: Het voorkomen van beschermde vissoorten in het plangebied is uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. vissen is uitgesloten.

5.8 Ongewervelden

In de NDFF zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden in de omgeving van het plangebied. De meeste beschermde ongewervelden hebben hele specifieke biotoopeisen die alleen nog maar in natuurgebieden te vinden zijn. Maar ook voor soorten als sleedoornpage, iepenpage of bruine eikenpage die ook buiten natuurgebieden voorkomen is geen geschikt leefgebied aanwezig door het ontbreken van iepen en sleedoorns. Bruine eikenpage legt eitjes op kleine 'kwijnende' eiken. Deze zijn niet aanwezig in het plangebied. Een overtreding van een verbodsbepaling uit de Wnb is uitgesloten.

Conclusie: Het voorkomen van beschermde ongewervelden in het plangebied is uitgesloten. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. ongewervelden is uitgesloten.

5.9 Algemene zorgplicht

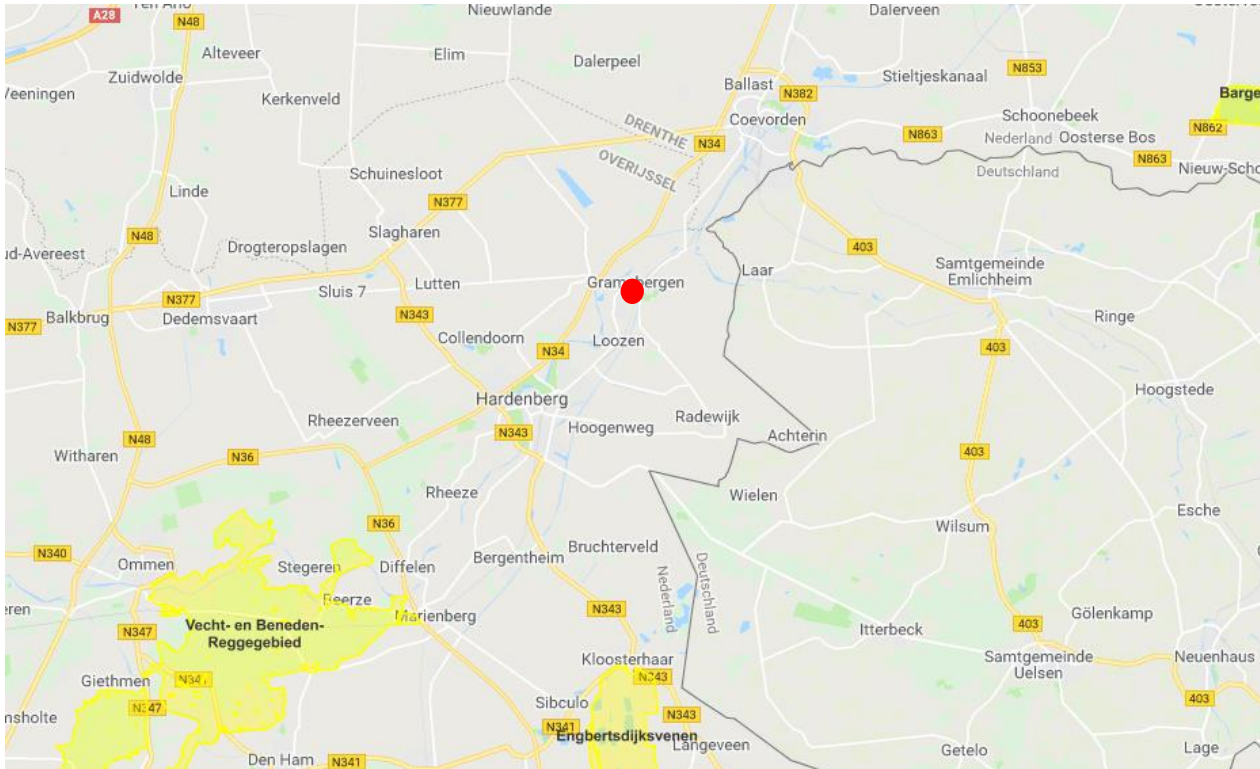
Voor alle soorten geldt de algemene zorgplicht. Onderstaand wordt een aantal maatregelen beschreven om aan de algemene zorgplicht te voldoen:

- De werkzaamheden worden bij voorkeur alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd. Veel algemene en beschermde diersoorten (vleermuizen) zijn vooral actief gedurende de vroege ochtend, late avond en nacht;
- Er wordt één richting opgewerkt, zodat kleine (zoog)dieren van de werkzaamheden vandaan kunnen vluchten. Houd hierbij rekening met vluchtwegen (werk dus niet richting een doodlopende hoek) en zorg dat de dieren voldoende vrije ruimte hebben;
- De aannemer maakt enkel gebruik van de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Zo wordt onnodige verstoring van dieren en planten voorkomen;
- Wanneer de werkzaamheden gedurende langere tijd stilliggen, dient het terrein vóór herstart van de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een erkend ecoloog.

6 Toets Gebiedsbescherming

6.1 Natura-2000

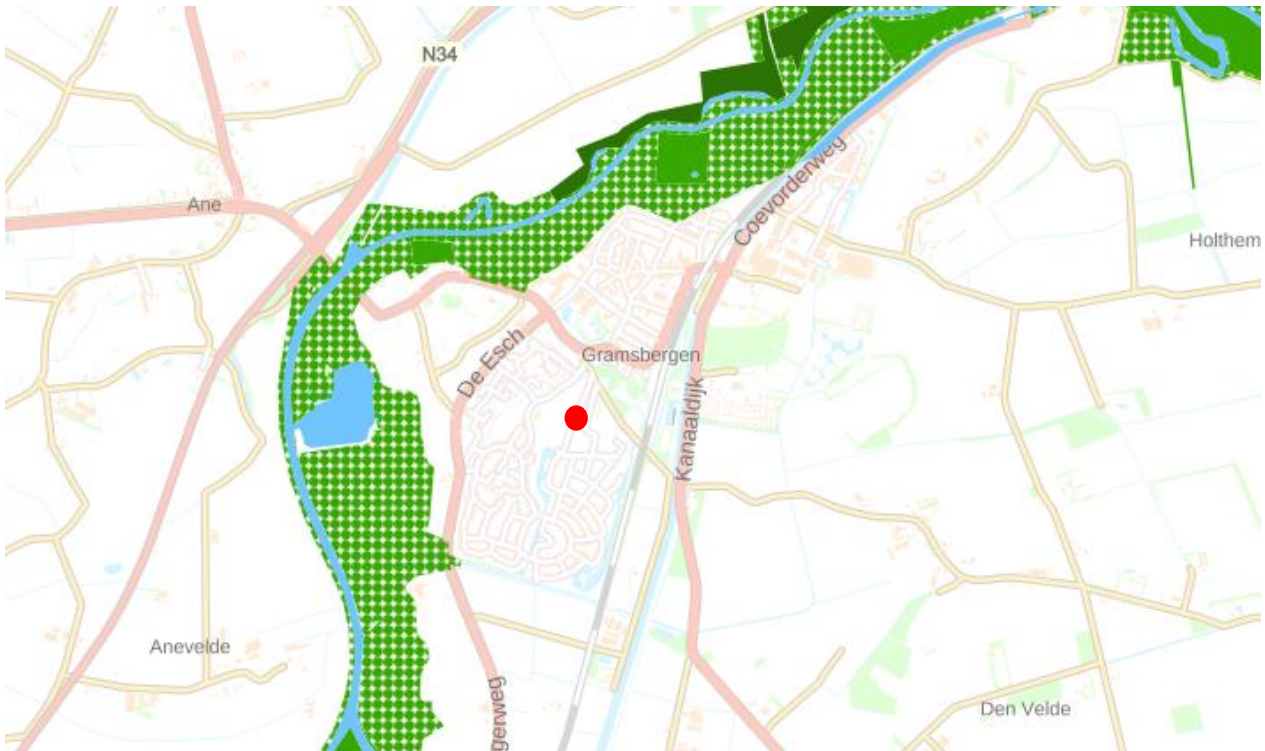
Het plangebied ligt op meer dan 12 kilometer afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Vecht en Beneden- Reggegebied, zie Figuur 6-1. Door de grote afstand (ca. 12 km) en de aard van de ingreep zijn negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van de ingreep op voorhand uit te sluiten.

Figuur 6-1 Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (geel) (www.synbiosys.alterra.nl).

6.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van en grenst niet aan percelen die deel uitmaken van NNN. De ingreep heeft daarom geen effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied dat onderdeel is van NNN.

Figuur 6-2 Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van NNN (groen en blauw) (www.overijssel.nl)

7 Conclusie en aanbevelingen

7.1 Soortbescherming

Broedvogels

Tijdens de aanlegfase kunnen niet-jaarrond beschermde nesten van broedvogels worden beschadigd/ vernield, hetgeen een overtreding is van de Wnb. Om een overtreding van de Wnb met zekerheid te voorkomen moeten de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Indien ook in het broedseizoen wordt gewerkt moeten de onderstaande mitigerende maatregelen worden genomen:

- Voorafgaand aan het broedseizoen wordt de vegetatie ter plaatse van het braakliggende terrein kort gemaaid en gehouden. Hiermee wordt voorkomen dat broedvogels zich vestigen in het plangebied;
- Het kappen van bomen mag alleen in het broedseizoen als zeker is dat er geen vogels in broeden en geen vogels broeden in de valrichting van de boom (vast te stellen door een ecooloog);
- Het plangebied wordt voorafgaand aan de werkzaamheden door een ecooloog gecheckt op de aanwezigheid van broedvogels. Indien deze alsnog aanwezig blijken moet de werkwijze op aangeven van de ecooloog mogelijk worden aangepast.

Overige soortgroepen

De aanwezigheid van overige beschermde dier- en plantensoorten is uitgesloten. Ten aanzien van de overige soortgroepen hoeven geen specifieke maatregelen genomen te worden. Wel moet rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht. Om aan de zorgplicht te voldoen kunnen de volgende maatregelen worden genomen:

- De werkzaamheden worden bij voorkeur alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd. Veel algemene en beschermde diersoorten (vleermuizen) zijn vooral actief gedurende de vroege ochtend, late avond en nacht;
- Er wordt één richting opgewerkt, zodat kleine (zoog)dieren van de werkzaamheden vandaan kunnen vluchten. Houd hierbij rekening met vluchtwegen (werk dus niet richting een doodlopende hoek) en zorg dat de dieren voldoende vrije ruimte hebben;
- De aannemer maakt enkel gebruik van de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Zo wordt onnodige verstoring van dieren en planten voorkomen;
- Wanneer de werkzaamheden gedurende langere tijd stilliggen, dient het terrein vóór herstart van de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een erkend ecooloog.

Door bovenstaande maatregelen op te volgen wordt overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb voorkomen. Er is geen noodzaak tot aanvullend onderzoek. Op basis van voorliggend rapport wordt geconcludeerd dat het bestemmingsplan haalbaar is.

7.2 Gebiedsbescherming

De werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden en hebben geen effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van gebied dat onderdeel is van NNN. In het kader van gebiedsbescherming hoeven geen aanvullende maatregelen worden genomen.

Literatuur

Bij12. (2017). *Kennisdocument Das*.

EKOZA. (2010). *Nader onderzoek vleermuizen, spechten en veldspitsmuis Gramsbergen III*.

FLORON. (2019). *FLORON Verspreidingsatlas Vaatplanten*. Opgeroepen op maart 1, 2019, van Verspreidingsatlas: <https://www.verspreidingsatlas.nl/0301>

Nationale Databank Flora en Fauna. (2019). *Uitvoerportaal*. Opgeroepen op maart 1 2019, van NDFF-ecogrid: <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>

SAB. (2010). *Flora- en faunarapportage Garstlanden III Gramsbergen*.

Zoogdierenvereniging. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Zeist: Naturalis Biodiversity Center, EIS.

Zoogdierenvereniging. (2019). *Startpagina das*. Opgeroepen op maart 1 2019, van Zoogdierenvereniging: <http://www.zoogdierveniging.nl/das>

Zoogdierenvereniging. (2019). *Startpagina Steenmarter*. Opgeroepen op maart 1, 2019, van Zoogdierenvereniging: <http://www.zoogdierveniging.nl/steenmarter>